

LØB 25 år

April 2022

Landsforeningen Økologisk Byggeri

Økologisk byggeri !

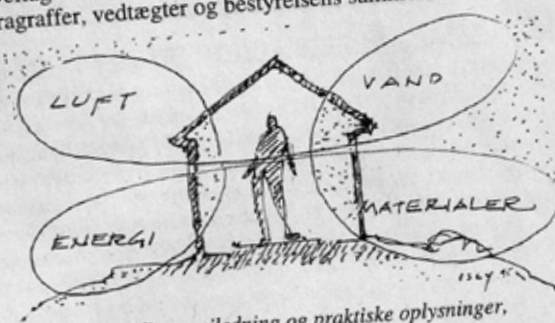
Invitation til dannelsen af en landsforening for økologisk bæredygtigt byggeri
Weekenden d. 11. - 13. april 1997 på
Husflidshøjskolen i Kerteminde

Foredrags- og oplægsholdere i weekenden:

Lars Jørgen Jacobsen, Henning Risvig Henriksen,
Flemming Abrahamsson, Niels Bandholm og Kaj Hansen

Samt deltagere:

Alle med interesse for byggeri - boligejere og lejere, byggefolk, lån- og lovgivere, leverandører, projekterende, planlæggere.....
Vær med til at udvikle økologisk byggeri i Danmark og få indflydelse på kommende bygningslovgivning, så byggeriet bliver mere økologisk og miljøvenligt. Deltag i den stiftende generalforsamling og få indflydelse på formålsparagraffer, vedtægter og bestyrelsens sammensætning.

Tilmeldings vejledning og praktiske oplysninger,
samt mere om initiativet til stiftelsen af landsforeningen
på bagsiden af dette Øko-net.
Arr.: OIKOS-gruppen

INDHOLD

25 år med LØB 3

Af Ib Johansen

LØB's Regionalgrupper 5

Af Lise Reinholdt

Lokal Energi Gruppen 8

Af Karen Abrahamson

Årsmøder i LØB 10

Af Lise Reinholdt

Inspirationsture i LØB 14

Af Lise Reinholdt

LØB's Vandredstilling 18

Af Lise Reinholdt og Lene Kaspersen

Åbent hus 20

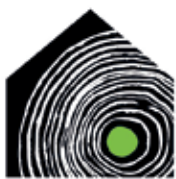
Af Jette Larsen

Projekter med promovering af miljøvenlige byggeprodukter 21

Af Hans Dollerup og Lene Kaspersen

Andre aktiviteter gennem de 25 år 28

Af Ib Johansen

LØB – 25 år

Udgivet af Landsforeningen
Økologisk Byggeri (LØB)
www.lob.dk

April 2022

Redaktion og layout:
Ib Johansen

Sponsor: miljø-og
energifonden

Layout og tryk:
Notat Grafisk
Tlf.: 86 48 16 00

25 år med LØB

Af Ib Johansen

Jeg husker det som var det i går. I første halvdel af 90-erne fandtes en projektgruppe ved navn OIKOS. Medlemmerne havde fundet sammen pga. frustrationer over myndigheder, der ikke vidste hvilket ben de skulle stå på, når der blev ansøgt om en byggetilladelse, der indeholdt såkaldte alternativer til det sædvanlige materialer og konstruktioner.

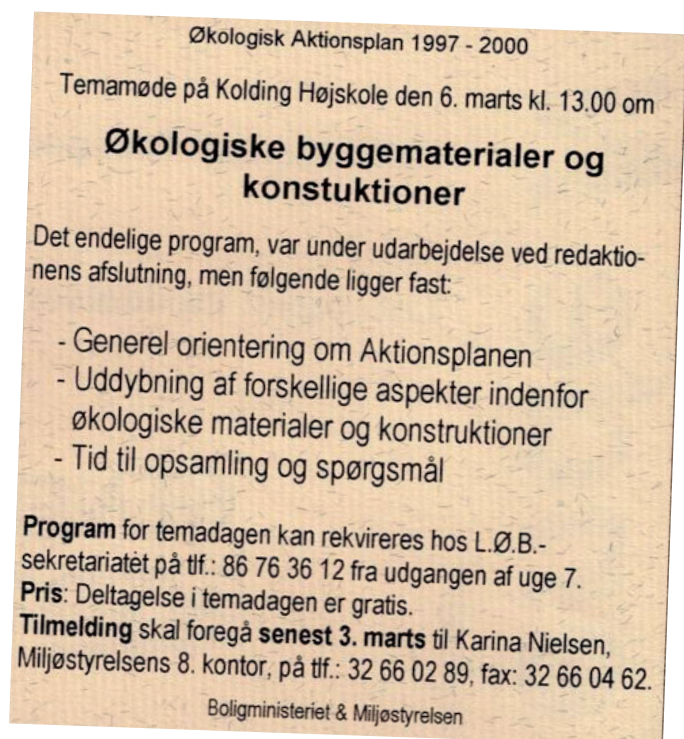
Frustrationerne fortsatte og i december 96 indkaldte OIKOS til samling af venner, kolleger mv. udi byggeriet. 60 mennesker fik i den weekend i Århus, snakket sig frem til en beslutning om at danne en forening.

OIKOS-gruppen arbejdede videre med ideen og i april 97, blev der indkaldt til stiftende generalforsamling på Husflidshøjskolen i Kerteminde.

Det blev selvfølgelig en vellykket weekend, når 120 engagerede personer er sammen. En bestyrelse blev sammensat, Dorthé, som nu bor i England, tog formandsposten det første år.

Undertegnede afløste og tog tønnen frem til 2001.

Det var et heldigt tidspunkt at starte LØB. Vi havde en fremsynet Sven Auken, som var primusmotor for at fremskaffe ”grønne” økonomiske midler til fremme af økologisk byggeri. Det bevirkede, at rigtig mange medlemmer engagerede sig i de år, der fulgte.

Ved hjælp af de første støttekroner fik LØB eget kontor i VE's bygning i Århus, og Marianne Munch blev ansat som sekretær og styrede begivenhedernes gang i mange år.

I et tilbageblik gennem årene står mine oplevelser meget tydelig, hvad det sociale element har betydet for LØB.

Det gæve køkkenhold fra et af de mange arrangementer.

Det gælder årsmøderne såvel som inspirationsturene. Mange af årsmøderne er blevet afholdt sammen med LØS, og det gav ligesom et ekstra pust, mere musik og dans.

En ting jeg husker tydeligt, var da Ditlev fra LØS, medbragte en instruktør i grin og latter. En del faldt om af grin, andre kunne slet ikke holde op.

Jeg husker også andre muntre indslag såsom modeopvisning, instruktion i folkedans af Britta og Niels, Flaminco optræden på Makværket mv.

TEMANUMMER OM OVERFLADEBEHANDLING

L.Ø.B. 's nye logo

Maria Hejl vandt konkurrencen med dette flotte logo.

Logoet indeholder elementerne:

- A. Huset som signalerer byggeri - med stramme, rene linjer og højeste genkendelsesværdi.
- B. Træåringer som signalerer naturlige byggematerialer, bevægelse, liv og garanterer det rigtige miljø. De bryder igennem hele huset og ud i det fri - åbenhed, gennemtrængelighed, lader huset ånde.
- C. Kernen i træet, som signalerer sagens kerne som selvfølgelig er økologisk byggeri.

Associationerne er:

- a. Prikken over i'et.
- b. Den økologiske kerne som breder sig som 'ringe i vandet'.
- c. Et økologisk fingeraftryk.

Danmarks første udstilling af Økologiske byggeprodukter med fuld deklaration

3. - 11. Oktober 1998

LØB's grund på Byggecentrum, Middelfart

Det er glædeligt, at der på trods af en travl udstillingssæson har været stor interesse for at deltage i L.Ø.B.'s første udstilling på Byggecentrum. Der vil være en bred vifte af byggeprodukter. Vi har lejet et stort telt på 9 x 30 m i hele grundens længde. Standene er stort set booket op, men fristen for tilmelding er først 24. august. Der er stadig plads til plancher og småmodeller. Interesserede kan få nærmere oplysning om pris og areal ved henvendelse til Lene Kaspersen via L.Ø.B.'s sekretariat eller på tlf./fax: 86274375.

Vi arbejder stadig på finansiering af udstillingen via fonde og sponsorer, - vi søger i alt 150.000 kr. hvoraf Middelfart Sparekasse har bevilget 50.000 kr. Miljøisolering har reduceret vores teltudgifter med 25.000 kr. Vi søger sponsorer i alle størrelser, - mange bække små ... Send gerne gode tips om sponsorer. Sponsorer nævnes i vores program.

Der er brug for alle frivillige kræfter til mange forskellige jobs - også folk, der vil passe teltet i ugens løb. Først og fremmest er der brug for mange hænder torsdag d. 1. oktober til at hjælpe med at slæbe og skrue paller sammen til planchevægge.

Lørdag d. 10.10 er der mulighed for at drøfte idégrundlag for en permanent udstillingspavillon på vores grund. Vi håber det vil syde af gode idéer. Der vil blive lyttet seriøst til enhver, der har gjort sig nogle tanker.

Foreløbigt program - Detaljeret program udsendes i september

- Lørdag d. 3. 10.: Åbningsfestligheder, træplantning og "arbejdende værksteder"
- Søndag d. 4. 10.: Koloristisk indslag af Jytte Abildstrøm og "arbejdende værksteder"
- Torsdag d. 8. 10.: Træhusbyggeri
- Fredag d. 9. 10.: Temamøde om Kriterier & Miljødeklarationer med oplægsholdere.
- Lørdag d. 10. 10.: "Arbejdende værksteder" og fremtidsperspektiver for L.Ø.B.'s grund.
- Søndag d. 11. 10.: "Arbejdende værksteder".

LØBs Regionalgrupper

Af Lise Reinholdt

Fra LØBs start i foråret 1997 blev der taget initiativ til etablering af Regionalgrupper, hvor man på lokalt plan kunne mødes, udveksle erfaringer, få ny viden og danne ramme om lokale aktiviteter.

Fra starten var der fire af slagsen, - Fyn og Sydhavsøerne, Syd/ Sønderjylland, (Øst)jylland og Sjælland. Fra foråret 1999 kom også Bornholm til.

For mig som menigt byggeinteresseret (ikke firma-) medlem af LØB blev regionalgruppen det væsentligste, næsten daglige, omdrejningspunkt for mit engagement i LØB. Jeg boede i Århus og blev derfor tilknyttet (Øst) jyllandsgruppen.

Gruppen havde fast mødested i OVEs Grønne Kontorhus i Dannebrogsgade i Århus. Her havde også byøko-logisk udstillingsprojekt lejet sig ind og her fik LØB sit første sekretariat, der blev indviet 9. januar 1998. På det tidspunkt var foreningens nyhedsbreve (LØBende Nyheder) allerede i fuld gang. Det første nummer udkom oktober 1997, og herefter kom de i en lind strøm med ca. fem om året. Indholdet i LØBende Nyheder var teksttæt og uden særlig mange billeder, men vi slugte hvert et ord. Her var artikler om certificering af træ, om halm- og lerbyggeri, isolering, relevante litteraturlister og ikke mindst nyt fra regionalgrupperne og oplysninger om deres kommende møder og de mange spændende kurser det var muligt at deltage i. Så vi blev godt og kontinuerligt informeret, selv om det dengang foregik med det gammeldags postvæsen og uden brug af elektroniske hjælpemidler,

Vi havde et månedligt møde, undertiden i Dannebrogsgade med oplæg om alternativ isolering, biobrændsler, brændeovne, vandrensning, solfanbgere, linolie eller andre relevante emner om miljørigtige byggematerialer. Men ligeså ofte var vi ude omkring. Vi så byggeri af bolivianske cop- huse på Moesgård Museum, besøgte Hans Jacobs hus i Andelssamfundet i Hjortshøj og børnehaven Klokkeblomst, som Floyd Stein havde lavet skitser til.

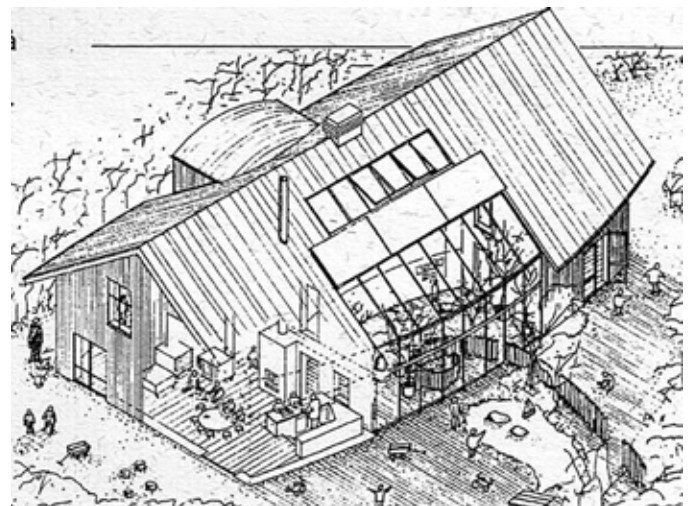
Vi besøgte også forskellige almindelige familier, der havde bygget alternativt, og vi var på besøg på Byggecentrum i Middelfart, hvor LØB havde en udstilling.

En af de spændende ting ved regionalgrupperne var at deltagerne var en blanding af håndværker-firmaer, der udførte byggeopgaver eller fremstillede byggematerialer og almindeligt byggeinteresserede, som mig for eksempel, der mest tog sig af at udbrede det glade budskab

via artikelskrivning eller ved at deltage i markeder og messer.

I december 1999 flyttede LØBs sekretariat til Byggecentrum i Middelfart, men jeg husker det nu ikke som om det havde nogen større indflydelse på vores regionalgruppes gøren og laden. Vi fortsatte vores møder og var også begyndt jævnligt at tage ud og repræsentere LØB på messer og markeder.

På et tidspunkt har vi åbenbart haft lyst til at komme endnu mere ud i landet, og vi besluttede at tage på en week-end-tur til Vestjylland og se på øko-byg, specielt halmbyggeri. I denne første tur, efteråret 2005, deltog i alt 16 personer i 3-4 hakkende og hostende privatbiler. Vi besøgte Kalle-Balle-Byg syd for Ringkøbing, Vestjyllands Højskole, Christian Kofoeds skønne hus i Ørnhøj og Lundhede Planteskole ved Feldborg. Det var en helt fantastisk tur, der styrkede vores gruppe både fagligt og socialt, og den blev startskuddet til de mange årlige "Inspirationsture" til ind- og udland for hele LØB, ikke blot regionalgruppen. Dem vil jeg skrive andetsteds i dette jubilæumsskrift.

Skitse af "Klokkeblomst"

Vores samarbejde i regionalgruppen var stærkt, og vores begejstring og entusiasme for mulighederne i alternativt byggeri var stor. Meget stor. Jeg har en medlemsliste (ringe-liste) for regionalgruppen fra 2005. Her er vi 26 aktive medlemmer, en blanding af håndværkere og almindeligt byggeinteresserede, som mig for eksempel, der mest tog sig af at udbrede det glade budskab via artikelskrivning eller ved at deltage i markeder og messer. Vi havde mange aktiviteter i gang, og de månedlige møder

blev i perioder til langt flere. Vi begyndte at holde møderne rundt omkring ved medlemmerne, og jeg husker især mange møder fra (vinduesproducent) Peter Bollers træværksted i mellem alle hans halvfærdige vinduer, og i min erindring er vores ophedede og begejstrede diskussioner for altid blandet sammen med duften af frisk træ og linolie.

I en årrække havde vi også i regionalgruppen vores egne nyhedsbrede og ”årsberetninger”, hvor vi gennemgik årets aktiviteter og evaluerede lidt.

I beretningen for 2002 kan jeg læse, at vi dette år bl.a. havde følgende arrangementer:

21. maj: Besøg hos Vejle VVS og Økobyg

Nyrenoveret staldbygning med komposttoilet, masseovn, flot gulv med endetræsklodser af fyr, gamle renoverede vinduer. Grill-aften.

Værtsparet på Baunegård

7. september: Besøg hos Hertha Levefællesskab

Et spændende sted med mange økologiske tiltag i byggeriet. Overalt skinnede det igennem, at her boede folk, der havde realiseret deres holdninger og ideer til det fysiske bo-miljø. Det manglekantede hus med ovenlyset ned over det smukke trapperum. De lækre lergulve og

Hertha Levefællesskab

hængebroen fra hemsens i Lars's egen højloftede beboelse og det lyse atelier på førstesalen i det andet halmhus for at nævne i flæng. En dejlig oplevelse. Et sted med plads til det unikke både fysisk og menneskeligt.

14. september: Messe i Herning/ Byggeri og Håndværk

Denne messe er ganske stor med værktøj, arbejdstøj, betonblandere, blandingsbatterier, svendestykker, rundstykker og en hel masse andet.

I en af hallerne var der et hjørne med økologisk byggeri. Det synede ikke af meget i den store sammenhæng, men der var dog en del, der fandt vej herhen og blandt andet var interesserede i LØBs stand som blev passet af Lene og Svend og hvor vandredstillingen om ”Isolering til at tage og føle på ” blandt andet indgik. Der blev også vist forskellige andre projekter frem, blandt andet om en ny maskine til at rense mørtelen af brugte mursten.

Rundt omkring i hallerne blev der vist masser af solfangere, brændeovne og andre energianlæg. Enkelte producenter af økologiske byggematerialer var også at finde. Vores lille flok fra regionalgruppen kom hjem med mange interessante indtryk fra besøget.

5. oktober: Arbejdsdag og besøg på Friland

Arrangementet startede kl. 10, hvor ca. 20 LØB-medlemmer fra regionalgruppen (og omegn) var mødt op på Friland ved Feldballe. Efter en kort introduktion om Friland stod 5-6 frilændere frem og fortalte, hvad de gerne ville have hjælp til.

Vi meldte os så til de forskellige arbejdsopgaver og drog afsted i hælene på vores ”arbejdsgiver”. Opgaverne var

meget forskellige. Et par steder skulle der smides halm op på taget for at huset kunne nå at blive lukket før vinteren satte ind. Et andet sted skulle der sømmes forskallingsbrædder på. Et sted skulle der sættes et vinduesparti op i en åben gavl. DR. husets udvendige kalmarbrædder skulle have en omgang tjære med linolie. Et sted skulle en gavl rettes op og et træ afbarkes. Arbejdet blev dog afbrudt af kaffepauser og frokost, som værterne stod for.

Kl. 16 samledes vi alle til rundvisning med Helle fra Vikingehuset. I to timedr og småregn fortalte hun spændende og inspirerende om husene og vi kom rundt i mange krinkelkroge, både fysisk og mentalt. Efterhånden var det mørkt og vi samledes til en gang *chilie con carne* og en god fortsat snak om Friland. Flere gæster og frilændere var kommet til i løbet af dagen,, vi var over 40 personer til at spise, det var festligt. En god dag, hvor vi alle gav lidt, men fik mrere med hjem i form af en bedre fornemmelse for hvad Friland er og hvem der bor der.

Lørdag den 12. december, Video Julehygge

Traditionen tro var der også i år gjort lidt ekstra ud af december mødet. Aftenen bød på visning af nogle af DRs udsendelser om Friland på den store skærm i vores mødelokale. Nu er krydsfinerstole ikke så bekvemme til timevis med fjernsynskiggeri. Så vi arrangerede os med madrasser, puder og tæpper. Og stearinlys, småkager, chips og lidt at drikke til. Trods en ihærdig indsats med næsten firkantede øjne nåede vi kun ca. halvdelen af udsendelserne og må fortsætte efter juleferien.

Messer og Markeder

Udover vores mere lokale aktiviteter som ovenfor beskrevet var vi meget aktive i at deltage på messer og markeder. Jeg husker især et fantastisk arrangement i 2005 på Krik Kulplads i Sydthy. Det var et storstilet arrangement ude i det flade og blæsende landskab. Borgmesteren og det lokale folketingsmedlem fra Venstre åbnede festen i samarbejde med Agenda 21.

Her var 23 stande med alt fra isolering, solvarme, rodzoeanlæg og masseovne til workshops med fremstilling af planteolie som ersatning for benzin etc. Rigtig mange lokale firmaer var på banen, Steen Møller holdt foredrag, hans kæreste Tina arrangerede lege og vi sluttede med grillmad, som de økologiske landmænd fra Thy og Mors stod for. Det var en forrygende dag.

Jeg har slet ikke tal på, hvor mange små og store markeder og messer vi har deltaget i. Undertiden indendørs i en messehal, men ligeså tit udendørs i sol eller regn og rusk. Som regel havde vi et telt og et botd og desuden brochurer fra de forskellige firmaer, en stak ubrændte lersten og forskellige former for alternativ isolering, som folk kunne føle på og snuse til. Og så snakkede og snakkede vi bare med folk. I havde også meget glæde af en lille transportabel Solar-Venti, den var et trækplaster og nem at forholde sig til. Det vakte overraskelse og begejstring hos både børn og voksne, når de mærkede den varme ventilationsluft på bagsiden af solfangeren. Hvilken energi var der dog ikke i solen !

Workshop i lerpuds på Baunegården

På et eller andet tidspunkt holdt regionalgrupperne op med at fungere som samlingspunkt. Jeg ved ikke rigtig hvorfor. Måske fik vi alle mere travlt, måske engagerede vi os mere i det landsdækkende LØB-arbejde. Men egentlig var det en skam, for som introduktion til arbejdet i LØB var regionalgrupperne uovertrufne ! Uden dem blev det vanskeligere for nye at få forfæste i LØB, få tætte kontakter og blive inddraget i arbejdet.

Lokal Energi Gruppen: En rejse med manipulation og løgn

**Af Karen Abrahamsson Forny et Energi aps,
del af LØBs Lokal Energi Gruppe siden 2009.**

Baggrunden for vores deltagelse

Siden begyndelsen af 1970'erne har Flemming Abrahamsson, Forny et Energi, pioner i økologisk byggeri, arbejdet med energi i husbyggeri og i driften af huse. Varmeakkumulering i tunge vægge med udvendig isolering. Passive solrum, som samler solens energi, lokale ikke energikrævende materialer i sunde konstruktioner. Aktive huse, der producerer energi osv. osv.

Brændefyring blev tidligt en del af Flemmings arbejde med lokal energi – fra 70'erne med svenske kakkelovne. I midt 1980'erne rejste Flemming på studietur til USA for at møde øko-byggere dér og for at lede efter en mere akkumulerende ovn end de svenske kakkelovne.

De amerikanske ovnsættere var meget overraskede over, at Flemming ikke kendte til det udviklings samarbejde, de havde med finske ovnsættere. Store murede akkumulerende ovne med ekstra forbrændingskammer til forbrænding af røggasser, og contra-flow princip. Ovne vi i Danmark i dag kender som MASSEOVNE.

I sommeren 1989 holdt Forny et Energi den 1. masseovns workshop under ledelse af 1 finsk og 1 amerikansk ovnsætter. Siden har Flemming holdt over 100 workshops med hver ca. 10 deltagere, hvor alle har lært at bygge en masseovn og kende de forbrændingsprincipper, som den bygger på. I Forny et Energi har vores ovnsættere bygget 1000vis – og masser af lokale ovnsættere over hele landet – har fornøjet husejere med en lokal, ren energikilde. Et stort skridt væk fra fossile brændstoffer.

Stor overraskelse – og gruppen dannes

I slut 00'erne begyndte Det Økologiske Råd, DØR (v/ Kåre Press-Kristensen) at tale hårdt imod brændefyring. Det overraskede os meget i Forny et Energi, og vi troede, at det bundede i uvidenhed om den moderne forbrændings teknologi, akkumulering, brænde som overskud fra tømmerproduktionen, CO₂ – og hele den globale forfærdelige energisituation.

Da DØR indkaldte til seminar om brændefyring i Odense i 2009, henvendte vi os derfor til LØBs bestyrelse, fordi vi indså, at DØR ville forbyde lokal energi – og fordi et samarbejde af LØB folk ville give et bredere grundlag for at finde ud af, hvorfor DØR nu ville forbyde lokal ren energi. Så blev Lokal Energi gruppen dannet i LØB. Vi tog 3 energi LØB mennesker afsted til seminaret i håbet om dialog og opklaring. Kåre sad i døren, og da han i sine papirer så, at jeg kom fra Forny et Energi, som bygger masseovne, stirrede han på mig og sagde: ”Er du klar over, at DU slår 2000 mennesker ihjel om året?”, en meget bombastisk og arrogant måde at blive mødt på. Set i bagespejlet symptomatisk for det manglende ønske om dialog og indsigt i moderne forbrændings teknologi fra DØRs side – en uvilje mod at se energisektoren som en helhed, og i at forsøge at skabe en bred, varieret lokal energi.

Arbejdet i gruppen for Lokal Energi

Efter mødet blev vi i LØB enige om at fortsætte arbejdet for lokal energi og at fokusere på brændefyring. Vores lille gruppe fik travlt med at studere rapporter, deltage i DØRs seminarer (alle var ensidig propaganda mod enhver form for brændefyring med kun brænde modstan-

dere i panelerne), opsøge kemiingeniører og specialister, opdyrke danske og internationale kontakter og forskning, skrive artikler og læserbreve. Bore os ned i energi-økonomi_ og i hvem der understøtter og tjener styrtende på central energi. Møder, seminarer samtaler og alvor. I april 2016 i forbindelse med Det Fælles Bedste udgav LØB Fokus A og Fokus B som et særnummer af vores tidsskrift. Fokus B: Lokal bæredygtig energi er også brændefyring. Her skriver vi i indledningen: ” LØB kritiserer Det Økologiske Råd og Det Miljøøkonomiske råd for manipulerende omgang med forskningsresultater i deres fremstillinger af brændefyringens effekt på folkesundheden og nationaløkonomien.”

Det bliver værre og værre

DØR v/ Kåre fortsætter deres lidenskabelige kampagne – og er fuldstændig uimodtagelige for en helhedsorienteret indstilling til energi. Gruppens henvendelser til DØR bliver ignoreret, vi sender rapporter og indsigelser mod deres såkaldt videnskabelige grundlag, men højst kan vi få en mail med henvisninger til de rapporter, som vi jo netop påpeger ikke har et validt videnskabeligt grundlag.

LØB beder derfor om et personligt møde med direktøren for DØR Christian Ege og Kåre for at komme i dialog om deres grundlag og lokal energi.

Til mødet bliver der ingen dialog – Kåre kommer f.eks. med undersøgelser han har fundet af østrigske murede ovnes partikeludledning og udregninger af, hvor_mange de slår ihjel på 100 år. Vi forklarer at midteuropæiske ovne IKKE er masseovne, men en gammel tradition, hvor man ikke er gået efter ren forbrænding m.v. Det havde absolut ingen virkning.

Efter mødet indser vi i gruppen, at en dialog med DØR og Kåre om deres grundlag er umulig. DØRs hensigter med deres kampagne er ikke en fornuftig økologisk energipolitik, men udelukkende en kampagne for central energi. Her gælder ikke argumenter kun en evig gentagelse af de samme usandheder. Kort tid efter skiftede DØR navn til Rådet for grøn omstilling, (det kan jo være at de selv har indset, at DØR på energisiden ikke ser helhed og fornuft).

LØB søgte nu fonde til at få støtte fra en journalist til at hjælpe med at skrive et særnummer om Gruppen for Lokal Energis arbejde med brændefyring. Det lykkedes og særnummeret: ”Brænde, Miljø og Sundhed udkom i februar 2021. Udover at LØBs medlemmer modtog det, sendte vi det bredt ud til politikere i Folketing og byråd, vores økologiske venneforeninger, interessenter i brændefyring m.v. Særnummeret kan købes hos LØB.

Hvad har vi lært?

Vi har fulgt nøje med i, hvordan en løgn bliver til den offentlige sandhed. Den stædige vedholdende påstand, at al brænderøg er skadelig, har Kåre gentaget igen og igen. Hans afholden sig fra dialog om det videnskabsteoretiske, økologiske og politiske grundlag, har ført til en populistisk forenklet påstand. Lobbyarbejde af fineste karakter har vi været vidner til. Follow the money – hvem har hvem har interesse i central energi forsyning, globalt set? Det skal jeg ikke ulejlige jer med her, men det har været en uhyggelig rejse at følge de kæmpe økonomiske interesser, der står bag kampagnen for central energi forsyning – osse her i landet.

LØB har fået et stort fagligt – også internationalt - netværk omkring lokal energi og brændefyring.

Årsmøder i LØB

Af Lise Reinholdt

Årsmødet er LØBs store, samlende begivenhed. Her finder vores generalforsamling sted, men udover det er der altid masser af andre aktiviteter. Årsmødet afholdes hvert år et nyt sted i landet, og vi har lagt stor vægt på at bruge den geografiske placering i det udadrettede arbejde. Mindst fem gange har vi i forbindelse med årsmødet arrangeret et "Bæredygtigt Byggemarked", åbent for offentligheden. Her har de forskellige firmaer kunnet vise deres produkter, og der har desuden været masser af underholdning, foredrag og debat. Det største byggemarked var et 2-dages arrangement på Byggecentrum i Middelfart i forbindelse med vores 10-års jubilæum i 2007. Her kom omkring 3000 besøgende, det var en forrygende succes.

Flere gange har vi i stedet for byggemarkederne haft en hel temadag specielt målrettet håndværkere og firmaer i lokalområdet, og undertiden en inspirationsdag, der specielt henvendte sig til folk med byggeplaner.

Selv om en del af tiden på årsmødet er gået med disse meget vigtige, udadvendte aktiviteter har der også altid været tid til interne workshops, diskussioner og spændende udflugter i lokalområdet. Undertiden har vi holdt vores årsmøder sammen med LØS (Landsforeningen Økologiske Samfund) og haft glæde af det og tre gange (inklusiv 2022) har årsmødet desuden været sammen med andre grønne organisationer. Men som oftest har vi bare været os selv. Og altid har det været en spændende og fantastisk oplevelse, - årets højdepunkt !

1997 11.-13. april. Stiftende møde på Husflidshøjskolen i Kerteminde

1998 7.- 8. marts på Kolding Højskole

Temadag om økologisk byggeri og konstruktioner i samarbejde med Miljøstyrelsen og Boligministeriet.

1999 6.-7. marts i Hjortshøj

Mødet åbnet af boligminister Jytte Andersen, som tog udgangspunkt i Det Bypolitiske Debatoplæg og trak tråde ind i den nye strategi i Fremtidens By. Opfølgende oplæg ved Anke, Kaj Hansen og Peter fra Andelssamfundet, Steen Østergård fra Vindrosen, Jane Kruse fra Folkecenteret og Hermann og Tom fra hhv. Veksø Handelsstation og Genbyg.

Fokus på Halm- og lerbyggeri og genbrug. Forrygende festaften med Harry som DJ. Næste dag rundvisning i Andelssamfundet.

2000 med LØS 3.-5. marts på Svanholm Gods

Oplæg v. Ross Jackson. Paneldiskussion m. politikere. Rundvisning i storkollektivet.

2001 (sammen med LØS ?)

4.-5. marts på Båring Højskole

Oplæg ved Floyd Stein om nationale og internationale uddannelsesmodeller. Oplæg ved Peter Hougård Nielsen fra TIC (Træ Industri Byg) om hvordan der kan integreres mere økologi i tømrer- og snedkerbranchen. Praktiske workshops. Oplæg fra Det Økologiske Råd og Det grønne Hus i Køge. Besøg hos lokale øko-byggere.

2002 med LØS

2.-3. marts på Båring Højskole

30 deltagere. Vedtaget bladsamarbejde med OVE suppleret med interne nyhedsbreve.

2003 28. februar-2. marts

på Kong Idræts- og Folkehøjskole

Bæredygtigt Byggemarked lørdag kl. 10 -14. Ialt 25 udstillere. Blandt andet Rudi, der fik stor bevågenhed af pressen med sit firma "Gamle mursten". Størst pressedækning fik dog et fantastisk modeshow med unikke designkjoler syet af økologiske materialer af elever fra Alexandra-skolen i Frederikshavn. Populært var også børnehjørne og auktionen over donerede økologiske byggematerialer. 400 besøgende. 60 deltagere i årets generalforsamling.

2004 12.-14. marts. Nørrebro, Kbh.

Bæredygtigt Byggemarked lørdag kl. 10-15. 400 besøgende. Generalforsamling, - problem med ikke færdigt regnskab. Fremover nyhedsbreve kun på e-mail. Overgangsløsning nødvendig, da ikke alle medlemmer har en PC-er.

Jettes Halmhus

2005 11.-13. marts på Friland

Byggemarked lørdag kl. 10-15.30. Ca. 800 besøgende i sne og sjap. 35 stande og åbent hus i 12 af Frilands privatboliger. Workshops og demonstrationer, rundvisninger, auktion, børnelege og cafe. Oplæg om bæredygtighed ved arkitektfirmaet Force4.

2006 3.-5. marts på Stege Skole, Møn

Snestorm. Offentligt arrangement om lørdagen kl. 10-17 om "Barrierer for bæredygtigt byggeri". Workshops om "Bæredygtig renovation af parcelhuset", komposttoiletter, de nye energikrav, alternativ isolering og økologiske spildevandsrensninger i det åbne land. Oplæg ved Det Økologiske Råd, Christian Kofoed og Energitjenesten. Paneldiskussion med politikere. Fokus bl.a. på den problematiske Svanemærkning. LØBs udstilling i brug. Trods vejret kom 75 eksterne deltagere, især fra lokalområdet. Flot.

Møns Klint

Efterfølgende oprydning og fest og om søndagen generalforsamling med 50 deltagere. Om eftermiddagen udflugt til tre lokale byggeprojekter samt en fin tur til Møns Klint med den lokale naturvejleder.

2007 10-års jubilæum 13.-15. april på Byggecentrum i Middelfart og Brenderup Højskole

Byggemarked på Byggecentrum lø. og sø. kl. 10-17. Ialt 44 udstillere og arbejdende værksteder ude og inde i to store telte og to haller. Anslået 3000 besøgende, det var forrygende.

Stande om el og varme, isolering og måling, biovarme og VVS, ler og sten, overfladebehandling, træ og vinduer. Desuden en række arkitekt- og håndværkerfirmaer, Folkesparekassen og Alfa-Økologisk tøj. Og endelig en

række grønne organisationer, nemlig Økonet, Grønne familier, Energitjenesten, LØB, LØS og Andelssamfundet i Hjortshøj.

I løbet af de to messedage var der en række foredrag, der alle trak 70-80 tilhørere blandt gæsterne og var præget af livlig debat. Ole Stein fra Nordvestjysk Center for Vedvarende Energi fortalte om "På vej mod en vedvarende energi-fremtid", Flemming Abrahamson talte om "Byggeri med omtanke", Lotte Heise åbnede søndagen med en peptalk, Søren Hermansen talte om "Energi for alle – Samsø tager selv ansvaret for sin energiforsyning" og Bent Hindrup om "Landbrug og byggeri set i lyset af klimadebatten". Indimellem var der fantastisk modeopvisning fra Alfa Økologisk tøj, munter auktion over donerede byggematerialer, cafe og sjove lege og eksperimenter i børnehjørnet.

Markedet sluttede med udtrækning af præmier blandt dem, der havde udfyldt et spørgeskema om deres udbytte af besøget. Hovedpræmien var en varmluft-solfanger.

Det meste af week-endens tid gik med at holde byggemarkedet kørende, men ud over generalforsamlingen fredag aften fik vi dog tid til en formidabel festmiddag med 70 deltagere og en helt udstyrlig underholdning leveret af os selv med taler, sketches, parodier og musik.

Trætte, men glade sluttede vi week-enden, Det havde været en kraftpræstation, men også en kæmpesucces og båret af god pressedækning både før og efter arrangementet.

2008 med LØS 18.-20. april på Hallingelille

Intenst oplæg af Povl Frich fra Miljøstyrelsen og FN's klimapanel. Efterfølgende paneldebat om klimapåvirkninger med Annegrethe Holmsgård (MF, SF), Lars Persson (Merkur), Lars Kvist (Arkitema), Steen Møller og Jytte Abildstrøm (LØB og LØS). Workshops. Besøg hos Karen og Flemming Abrahamson i Stenlille.

Paneldebat

2009 med LØS 20 -22. marts på Nordisk Folkecenter for vedvarende Energi, Hurup i Thy

Status på den globale situation, - kan vi opnå 100% vedvarende energiforsyning? v) Preben Maegård. Rundvisning på centeret. Workshops. Virksomhedsbesøg hos Thermocell på Mors.

Generalforsamling

2010 24.-25. april på Brenderup Højskole, Fyn

Fokus på civilsamfundenes betydning og arbejdsindsats i en grøn omstilling. Oplæg ved Mira Illeris (Transition Town) og Lasse (GNBO). Debat om LØBs fremtid. Fest og koncert med middelalderorkesteret Viretal.

2011 8.-10. april i Paradislejren i Virklund ved Silkeborg

Fredag den 8. april kl. 9-17 Temadag for håndværkere, entreprenører og projekterende om miljørigtig renovering af parcelhuset. 74 eksterne deltagere. Om formiddagen fælles oplæg om Checkliste for økologisk byggeri (Rie Øhenschlæger), Byggematerialers CO₂-aftryk (Hans Dollerup) og Byggematerialers økologi (forskellige producenter). Efter frokosten workshops i fem forskellige faggrupper: Murer, Tømrer/glarmester, Maler, Elektriker/VVS, og Projekterende. En stor succes.

Workshop

Christian Alvad tryllebinder tilhørerne

De efterfølgende dage generalforsamling og årsmøde med workshops om energirenovering, miljørigtig maling og grønne tage. Caroline fortalte om projekt i Parkistan. Underholdning ved Christian Alvad og udflugt til Nørre Snedes Friland v/ Knud og Anita.

2012 27.-29. april på Makværket ved Knabstrup

Forud for årsmødet var afholdt en "økologisk byggeuge", som flere havde deltaget i. Fredag politisk paneldiskussion med fokus på, hvordan vi får det økologiske byggeri på den politiske dagsorden. Om lørdagen fortsat diskussion om "LØB og politik" samt om temaerne "LØB og virksomhederne" og "LØB og uddannelse". Rundvisning på Makværket. Fest og Flamenco-koncert om aftenen. Generalforsamling søndag.

2013 3.- 5. maj på Friland

Oplæg ved Jørgen Steen Nielsen om "Den store omstilling". Paneldebat med fokus på hvordan byggeriets aktører fremmer det bæredygtige byggeri og hvad politikernes, borgernes og mediernes rolle kan være i udviklingen. Besøg af svenske byggeøkologer på studietur. Workshops. Afsluttende tur til Sletterhage på Helgenæs.

Det Fælles Bedste på Samsø 2014

2014 4.-6. april på Samsø med Omstilling Danmark, LØS, PØ og Permakulturforeningen

Oplæg ved Søren Hermansen fra Samsø Energiakademi. Workshops arrangeret af de forskellige deltagende foreninger, så det var en meget bredere palet end byggeriet. 50 deltagere til generalforsamlingen lørdag eftermiddag. Stor fælles festaften. Korte workshops søndag formiddag.

2015 11.-13. april hos Egen Vinding og datter, Ringsted

Lørdag inspirationsdag med 200 deltagere. Oplæg ved Bonderøven Frank Erichsen. 45 til generalforsamling.

2016 22.-24. april i Lejre.

Med "Det fælles Bedste", som foruden de i 2014 deltagende foreninger bestod af Omstilling NU, Københavns fødevarefællesskab og SlowFood

Et storstilet folketræf, hvor LØB bidrog med en stor byggeudstilling, hvor mange stande med bæredygtige materialer, som supplerede vandreudstillingens budskaber. Arrangementet havde stor landsdækkende bevågenhed og god pressedækning, så det gav kontakter til flere politikere og kommuner omkring fremtidige projekter/samarbejdsmuligheder.

2017 12.-14. maj på Bornholm

Lingbo Permakulturforsøg/Træhus Bornholm v/ Mads Kissow, Det røde Pakhus, Firmaet BygGrønt, Bæredygtig byggeudstilling. Foredrag af arkitekt Inge Vestergård om "Arkitektur skabt af ansvarlige materialer" og Mogens Christiansen fra BYG (Campus Bornholm) om en succesrig efteruddannelse i bæredygtighed for håndværkere på Bornholm. Mikkel Høsts eget passivhus. Visions-world cafe om LØBs fremtidsplaner. Rundvisning i Rønne. Nexø Domhus.

Bornholm i solskin

2018 13.-15. april på Baunegård ved Vejle

Oplæg ved Skorstensfejermesterlaugets miljøudvalg og Karen Abrahamson om ren forbrænding og LØBs arbejde for lokal energi og brændefyring. Praktiske og teoretiske workshops, specielt omkring ler. Rundvisning på kollektivet, hvor Rene Kilian bl.a. fortalte om deres beplantede filteranlæg, som renser alt spildevand. Besøg på Økolariet i Vejle.

2019 29.-31. marts på Brendedrup Højskole

Offentligt byggemarked fredag kl. 15.30-20 med 20 stande. Foredrag kl. 16 om "Living Off-Grid" ved Steen Møller og rundvisning i stedets nye off-grid-hus.

Om aftenen foredrag om Klimaneutralt byggeri i Midelfart Kommune. Lørdag workshops om Off Grid-design samt praktiske workshops. Fokus på klimaneutralitet. Rundtur til højskolens tre forskellige øko-huse, som Steen Møller har været involveret i. Om søndagen besøg hos Bjarne Wikstrøm og hans byggerier i Gislev.

Interiør hos Bjarne Wikstrøm

2020 Intet årsmøde pga. corona

2021 Virtuelt Årsmøde pga. corona

2022 6.-8. maj på Avnø Højskole med LØS, Permakultur Danmark og Bofællesskab.dk

Inspirationsture LØB

Af Lise Reinholdt

Den første inspirationstur var en halmhustur til Vestkysten som Jyllandsgruopppen tog på i efteråret 2006. Men det blev herefter en fast tradition med en sådan efterårstur til forskellige egne af landet for at se på bæredygtigt byggeri. Turene foregik som regel over en week-end og det var meget vigtigt, at det var så billigt, at alle kunne være med. Som regel overnattede vi gratis i et eller andet projekt og lavede ofte selv mad. Kun en enkelt gang, i Hamborg, har vi spist på restaurant. Vi kørte undertiden i en lejet bus, men som regel i privatbiler, hvor vi mødtes et bestemt sted og fordelte os, så alle biler blev fyldt op.

Som regel har vi været 25 – 35 deltagere på en tur, men turen til Østjylland i 2008 samlede hele 55 deltagere, hvoraf nogle dog kun deltog en del af week-enden. Ofte har Miljø- og Energifonden af 2005 givet et tilskud på 5.000 kr til turen, og det har været dejligt.

Ialt har vi været på 16 ture, heraf fire til udlandet, - Sverige og Tyskland.

Jeg vil gerne give et indtryk af stemningen og livet på turene, og har derfor valgt at lade en enkelt af turene folde sig ud med sin fortælling, som den blev beskrevet i LØBende Nyheder. Det drejer sig om den første tur til Vestjylland. Herefter følger en liste over samtlige ture.

Halmhustur til det Vestjyske 2006

Den 17.-18. september var vi på en utrolig vellykket halmhustur rundt i det vestjyske. Det er ikke ret tit, LØB har taget initiativ til sådanne ture for medlemmerne, men forhåbentlig vil der være energi til at gøre det igen, for det var en god oplevelse, både på det faglige og det sociale plan.

Kalle Balle Byg

Vi var vel omkring 16 personer, der denne lørdag morgen i 4-5 biler havde sat kursen mod Sdr. Vium syd for Ringkøbing fjord. Her blev vi modtaget af Vagn og hans familie, der viste os rundt i deres 190 m2 store halmhus, hvor den bærende konstruktion var af rundtømmer. Huset havde også komposttag, masseovn, lergulve og solfanger, og Vagn fortalte livligt om både gode og dårlige erfaringer med byggeriet. Vagn arbejder sammen med Michael og har sit eget firma Sdr.Vium Byg og de har efterhånden bygget mange halmhuse, - skægt nok specielt mange til enlige mødre. Et meget brugt koncept er, at firmaet på kort tid rejser den bærende konstruktion og

lukker huset. En kick-start, der gør det mere overskueligt for bygherren at komme i gang som medbygger.

Røget fisk og havbad

Farvel til Vagn og videre vestpå mod havet. Vi kørte i en lille kortege. Forrest Niels, vor formand, i VVS-bilen. Da han i et splitsekund øjnede et lille skilt med røget havfisk, drejede bilen som styret af en autopilot derind og hele kortegen fulgte efter. Det var et lille røgeri med mange lækkerier, så vi fik hurtigt suppleret de flade medbragte klemmer med alt godt fra havet. Det hele blev nydt i klitternes lune hulninger mellem marehalm og med udsigt til et frådende hav. Nogle var virkelig seje, tog sig en splitterfornøjet dukkert og mærkede viking blodet rulle. Jo, det var Vesterhavet, som det skal være !

Hul i taget

Også vores lille kortege rullede videre, på vej mod nye eventyr. Denne gang gjaldt det Vestjyllands Højskole, hvor vi blev budt velkommen af Caroline Meyer – White i et nyt 90 m2 stort dansehus af halm. Rundt som et cirkelslag med lerpudsede mure og den smukkeste tagkonstruktion af rundtømmer, der afsluttedes – eller begyndte - med et rundt hul øverst oppe, hvor lyset strømmede ind. Det var som om hele huset drejede og dansede, blot man så derop. Caroline havde bygget huset sammen med eleverne på et af skolens kurser. Det var nu næsten færdigt, og processen havde været så populær, at skolen havde udvidet med flere tilbud i ”Økologisk iværksætteri” og ansat Caroline som fast lærer. Midt i det hele dukkede Carolines indiske far op, og de tog begge med os videre til dagens sidste oplevelse, - Christian Kofoeds hus i Ørnhøj.

Et lille stykke af Paradis

Jeg havde set mange billeder af dette halmhus, som Christian selv har tegnet og bygget på knap to år, selv om han ikke er spor håndværker, men har solgt sko hele sit liv. Jeg har altid syntes godt om huset, når jeg så det på billeder. Men virkeligheden oversteg alle mine forestillinger. Det er bare et vidunderligt hus på alle leder. At se på, at gå rundt i, at være i, at fornemme. Hver krog er gennemarbejdet, intet overflødigt, alt smyer sig om blikket og kroppen som en nydelse, et velvære. Det er bare fuldendt.

Vi blev bænket på terrassen og nød den lækre mad mens mørket faldt på, de levende lys brændte, vinen gik os lidt i blodet og Christian og hans kone Jytte fortalte skrøner

Christians hus

fra husets tilblivelse. Senere krøb vi til køjs på øverste etage under stråtagets stejle hældning. Her var plads til alle, det blev slet ikke nødvendigt at bruge telte.

Næste morgen fik vi en "rigtig" rundvisning. Ikke bare i huset og det mindre gæstehus, der skal have græstørvstag med lyserøde jordbærblomster, men også på hele den store naturgrund fyldt med tyttebær og hele omegnen i øvrigt. Her er de store vidder, højt til himlen, Vestjylland i hele sin majestætiske ro og vælde.

En planteskole af halm

Det var svært at komme af sted. Men endnu et sted ventede, - Lundhede planteskole ved Feldborg. Det blev turens største byggeri, et stort kompleks på 640 m². Bygget af KalleBalleByg / Sdr.ViumByg. Væggene var letklinede, her var solfangere og et gulv af træklodser på højkant. Det hele var prydet af mange små kunstneriske finurligheder i keramik og glas, og specielt i de tre toiletter havde fantasien fået frit spil med et rigtig sjovt resultat.

Vi blev vist rundt og fik også et lille foredrag om ideerne bag stedet. Det var spændende at se halmbyggeri anvendt i så stor skala.

Flere ture ?

Så gik turen hjemad og efter en enkel lidt frysende kaffepause undervejs skiltes vi. Det havde været en fantastisk god tur. Tak til Connie, der havde været tovholder og lavet et kæmpemæssigt arbejde både med hensyn til planlægning og fortæring. Vi snakkede selvfølgelig om at gentage succesen næste år. Måske med en rundtur til sydfyn, hvor der sker rigtig meget. Men nu må vi se.

Liste over LØBs inspirationsture

2005

17.-18. sep. Vestjylland – 16 deltagere

Halmhus i Sdr. Vium. Dansehus på Vestjyllands Højskole v/ Caroline. Chr. Kofoeds hus i Ørnhøj., hvor vi også overnattede. Lundhede planteskole ved Feltborg.

2006

14.-15.- okt. Fyn

Spildevandsrensingsanlæg i Otterup. Besøg ved Bjarne Wikstrøm i Gislev. Besøg i Den selvforsynende Landsby i Hundstrup, hvor vi også overnattede. Besøg ved Jette Larsens halmhus på rundtømmer-konstruktion i Hårby.

Rene Killian viser naturlig spildevandsrensning

2007

27.-28. okt. Sjælland

Hallingelille ved Ringsted, De svanemærkede huse ved Køge. Munkesøgård ved Roskilde, hvor vi også overnattede. Svanholm Gods og Fri og Fro ved Nykøbing Sjælland.

2008

4.-5 okt. Østjylland og Midtjylland – 55 deltagere

Lærkehaven i Lystrup v/ Boligforeningen Ringgården. Hertha Levefællesskab i Herskind, overnatning i Ravnshytten ved Ry. Ashrammen på Vrås Sande. Landsbyen Vrås, besøg ved ovnbygger Agner Thulesen.

2009

3. okt. Kiel – 20 deltagere

Snedkeriet Bremert, vinduesfremstilling. Bofællesskabet Moorwiesenhause-Farvehandelen Gesund und Farbig. Bofællesskabet Alte Gärtnerrei-

2010

9.-10. Sverige – 26 deltagere

Rundvisning på Västre Hamnen. Villa Åkarp, et plus-energi hus ved Lund. Jakriborg. Overnatning på vandrehjem i Brantevik. Ecoby Baskemölle. Økoby ”Äppellunden”. Besøg hos linolieguruen Hans Allbäck i Ystad.

Hans Allbäck fortæller

2011

29.-30. okt. København

Det økologiske inspirationshus på Frederiksberg. Logik og Co. på Nørrebro. Tagterasseprojekt i Mimersgade.

Tagterasse i Mimersgade

Naturmaling. Overnatning i Bananhuset på Christiania. Badning i Sofiebadet på Christianshavn. Kasernens grønne, bæredygtige fælleshus. Rundvisning på Christiania og gennemgang af deres nye, grønne plan.

2012

Midtsjælland og Nordsjælland – 26 deltagere

Fri og Fro ved Nykøbing Sjælland, Fornyet Energi i Stenlille. Birkegården ved Ruds Vedby. Overnatning på Makværket. Økosamfundet Dyssekilde / Torup. Lone Kuhlmanns halmhus i Hornbæk.

2013 14.-15. sep. Nordjylland (Nordenfjords) – 23 deltagere

Himmerlandsbyen i Årestrup. Sussi Hanbergs poetiske og helt specielle halmhus i Skørping ved Rold skov. Overnatning på Attrup Camping, en del af en lang række socialøkonomiske projekter for udviklingshæmmede under projekt Købmandsgården. Blandt andet også Skovsgård Hotel, Butikken Råd og Dåd samt et økologisk gartneri. Brunch i Oles nye økohus udenfor Ålborg. Energijtjenesten i Ålborg. Marianne Bender fortalte om projekter i det nordjyske.

Interiør fra Sussi Hanbergs hus

2014

Fyn og Langeland – 33 deltagere

Den selvforsynende landsby v/ Vester Skerninge. Lundeborg Trælast i Svendborg. Rundvisning i Rudkøbing v/ Poul. Overnatning hos Jens Helt Jessen på Peløkkevej. Jens viser sine værksteder og sine forsøg med produktion af lerplader til indvendig vægbeklædning. Bjarne Wikstrøm i Gislev, egne huse og permakulturbhave samt anlæggelse af bypark med toiletbygning i cob-teknik. Nyborg, hvor Lars fra EVD viser firmaets eksempel på Genbrugshus (Upclyde House), et af Real-Danias bud på fremtidens CO2 venlige parcelhuse.

Bjarne Wickstrøm fortæller

2015

19.-20. sep. Trekantsområdet (Vejle og omegn)

Kommunalt initiativ med regnhaver i Middelfart. Det biologiske hus på Byggecentrum i Middelfart.

Økologisk stenhus ved Vester Nebel v/ Leif Hermansen. Overnatning ved Britta og Niels på Baunegård ved Vejle. Oplæg om lermaling. Rudolf Steiner Skolen i Vejle. Økolariet i Vejle.

2016

17.-18. sep. Grænselandet – 20 deltagere

Artefact ved Glücksborg, -forsøgscenter og oplevelsespark for alternativ energi. LehmBau Tec, -værksted og showroom for lerpuds. Øko-hus i Niesgrau. Overnatning ved Ari i gård nord for grænsen med masser af ænder og selvforsyning. Planlagt besøg på Vesterhavscenteret ved Vester Vedsted blev erstattet af tur til Mandø med rundvisning i de gamle huse. Byrundtur i Christiansfelt.

2017

16.-17. sep. Midt-sjælland

Nyrenoveret 3-familiesvilla i Roskilde v/ EVD. Hørhusene v/ Flemming Abrahamsen. Lasses hus i Skamstrup. Overnatning på Makværket. Permatopia v. Karise, -økosamfund under opbygning Rundvisning v. Søren Olsen fra House Architects. "Det åndbare hus" ved EVD i Ringsted.

2018

8.-9. sep. Sydlige Djursland

Grobund v/ Ebeltoft. Friland, hvor Lars Keller viste halmhus af elementer fra Ecococon. Kalø Skovbørnehuse. Overnatning i Andelssamfundet i Hjortshøj. Rundvisning i Andelssamfundet.

2019

6.-8. sep. Hamborg

Hafencity. Overnatning på Hotel Generator. Wilhelmsburg Mitte, - Inselpark, Waterhouse, WoodCube, Soft-house, BIQ. Boligblokkene er bygget CO2-neutrale med forskellige løsninger for 0-energi. BIQ-bygningen har en facade som bioreaktormed alger. Besøg på fiskemarkedet.

2021

4. sep. Cykletur i København

Boligbebyggelse i Vanløse m. solcelleanlæg. Regnvandsanlæg og energivinduer. Røde solceller i tegltag på boligbebyggelse i Kbh. NV. Smart miljøstation til kildesortering af affald i Kbh. N.

Bæredygtig kajak- og roklub i sydhavnen. Biobaseret byggemarked på Refshaleøen.

Det har været en fornøjelse at være med til at arrangere Inspirationsturene, og de har haft stor betydning for sammenholdet og netværksdannelsen i LØB. Det har været fantastisk vigtigt med afsæt i turene at kunne opleve specielt de forskellige firma-medlemmer på deres hjemmebane og det har været en god måde at få nye ind i arbejdet på.

LØBs vandrestilling om "Miljørigtigt byggeri og energibesparelser"

Af Lene Kaspersen og Lise Reinholdt

Fremstillingsprocessen 1. sep. 05 – 31. juni 06

Efteråret 2005 fik LØB bevilliget 500.000 kr fra Energisparepuljen til oplysningsmateriale om energibesparelser. Hovedvægten skulle lægges på LØBs kerneområde: BYGGERI. Lene Kaspersen og Hans Dollerup blev ansat som projektmedarbejdere og Lise Reinholdt som projektleder.

Med udgangspunkt i det nye bygningsreglement, der lige var udkommet valgte vi at lave en transportabel 3-dimensionel vandrestilling over følgende fem emner: Klimaskærmen, Ventilation, Isolering, Vinduer og Varme. Udstillingen skulle være til at skille ad og transportere i en personbil i tre kasser.. Og den skulle være let at samle og stille op på de mange forskellige udstillinger, messer, markeder og foredragsarrangementer, vi deltog i.

En første udgave af udstillingen blev testet på LØBs årsmøde på Møn, og her fik vi konstruktiv kritik. Vi fik ligeledes materialet kommenteret af Energistyrelsen. Det endelige resultat blev en 3-dimensionel udstilling i form som en søjle, man kunne gå rundt om og hvor forskellige plancher kunne slås ud som "vinger".

Teksten var fagligt grundig, men kom også på forholdsvis letforståelig vis rundt om de fem emner, udstillingen handlede om. Samtidig var der i små lommer og skuffer masser af materialer at føle på, et energivindue at åbne og forskellige firma-brochurer der uddybede plancherens emner.

Udstillingen blev i sin 3-dimensionelle form fremstillet i fire eksemplarer. Desuden blev der lavet fire eksemplarer som rene plancheudstillinger, der var nemmere at have med at gøre, men knap så underholdende at fordybe sig i. Et tilhørende hæfte, der uddybede udstillingens emner, blev trykt i 10.000 eksemplarer.

Kick-start 1. maj – 1. dec. 07

Efter at udstillingerne var færdige blev de overdraget til Energitjenesten, der havde faste kontorer landet over. Herfra kunne de udlånes til diverse arrangementer-

Det lykkedes at skaffe lidt projektmidler til at optimere brugen af udstillingen og projekt "kick-start" blev skudt i gang. Over en periode på 7 måneder skulle LØB i samarbejde med Energitjenesten gøre en særlig indsats for at få gjort brug af udstillingen og hæftet mens det var nyt og aktuelt. I denne periode skulle vi sikre, at omkring 5.000 mennesker fik set udstillingen på min. 50 arrangementer over hele landet.

Fra LØB skulle vi deltage på mindst 20 af disse arrangementer og bidrage med foredrag, undervisning og debat. Afslutningsvis skulle vi evaluere udstillingens anvendelighed som et led i bestræbelserne for at nedbringe energiforbruget, både generelt og specifikt i forbindelse med opvarmningen af boligen og produktion af bygninger.

Det blev en hektisk og meget spændende periode. Afslutningsvis kunne vi konstatere, at udstillingerne havde været benyttet i alt 56 forskellige steder. Heraf:

- 14 gange på Miljø- og Energimesser / markeder etc.
- 12 gange på biblioteker/ kulturhuse/ museer.
- 10 gange på Miljø-og Energicentre
- 3 gange på fagforeninger / arbejdspladser.
- 3 gange på konferencer/ seminarer
- 2 gange i et boligområde
- 1 gang i en forretning / et butikscenter

Udstillingsperioden det enkelte sted har varieret fra en enkelt dag til et par måneder. På 25 af udstillingsstederne har LØB været til stede med en eller flere personer. Det kan have været på et marked eller en messe, hvor vi har snakket med de besøgende. Eller i forbindelse med

COOP15

et undervisningsforløb på byggetekniske skoler, entreprenørskolen etc. Generelt har vi følt, at tiden har været med os når vi var ude og formidle viden om energibesparelser og energirigtigt byggeri. Emnet er oppe i tiden og har positiv politisk bevågenhed. Folk har generelt været seriøst interesserede, og det gælder alle aldersklasser og uddannelsesniveauer.

På torvet i Odense

Udstillingens videre liv

Efter den første hektiske "kick-start"-periode var udstillingerne tilbage på deres faste hjemsteder hos Energitjenesten. De 3-dimensionelle søjle-udstillinger var placeret i hhv Ålborg, Århus, Svendborg og København, mens

plancheudstillingerne var kommet til Kolding, Bornholm, Svendborg og Samsø, - så vidt vi husker. Det var uden sammenligning Energitjenesten i Ålborg, der fremover var de mest strukturerede og aktive til at bruge udstillingen. De flyttede den til et nyt bibliotek i lokalområdet hver måned og i forbindelse med "receptionen" det nye sted holdt de et åbent offentligt arrangement om Miljørigtigt byggeri og Energibesparelser.

Brugen af udstillingen var meget svingende de kommende år. Når der var ildsjæle med overskud, blev den brugt meget, og i døde perioder næsten ikke. Efterhånden blev dele af teksten også utidsvarende og i 2015 blev teksten på alle plancherne revideret sammen med hæftet, der endnu engang blev genoptrykt. Det var vist det fjerde genoptryk, hæftet var virkelig populært.

Så gik der igen nogle år, men brugen af udstillingen aftog ligesom LØB's udadvendte aktiviteter i takt med at det var blevet vanskeligere at skaffe penge til eksperimenter og nye projekter.

Høstmarked på Djursland

Betydning havde det også, at den digitale formidling var kommet på banen, den glimtede og blinkede og krævede mindre slid og slæb. Tiden var til en vis grad løbet fra udstillingen, og ligesom grantræet i HC Andersens eventyr endte den i en støvet krog på loftet og blev glemt. Men den havde dog strålet og tjent et godt formål i mange år og er en del af LØB's historie.

Åbent Hus

Af Jette Larsen

I en årrække lagde LØB et stort arbejde i sammen med Energitjenesten at arrangere Åbent Hus- arrangementer over hele landet en eller to gange om året. I 2003 var over 100 besøgssteder tilmeldt, og det var en stor succes. Jette Larsen på Fyn var et af de medlemmer, der i de følgende år lagde hus til.

Åbent hus i Hårby

Søndag den 11. sep. 2005 havde LØB i samarbejde med Energitjenesten arrangeret landsdækkende Åbent Hus for at vise offentligheden energibesparende og miljøvenlige indsatser i byggeriet.

63 besøgssteder fordelt over det meste af landet havde tilmeldt sig. Jeg holdt selv Åbent Hus på mit 200 m² halmhus i to plan, som stadig er under opførelse. I et forsøg på at tiltrække mange mennesker havde vi besluttet, at der skulle ske mere end bare fremvisning af huset. Vi havde holdt Åbent Hus før, så der måtte nye tiltag til, hvis vi skulle trække flere mennesker til.

Vi driver et lille økologisk landbrug, hvor dyr og marker selvfølgelig kunne beskues. Vores fåreklipper klippede får hele dagen. Vi havde inviteret kloakmesteren, som havde etableret vores pilefordampningsanlæg. Han var til stede hele dagen, og hans resultat af dagen var salg af to anlæg. Vi har ikke selv gårdbutik, men leverer kød til en lokal butik, som også var til stede og solgte lamme- og fårekød. Vi havde en økologisk cafe med salg af mad og drikke, og da vi er så heldige at have musikanter i familien var der også musik i cafeen hele dagen. I alt havde vi elleve frivillige til at hjælpe, hvoraf en del var børn.

Erfaringerne fra første gang havde lært mig, at folk spørger om de samme ting. For at imødekomme folks spørgsmål holdt jeg i år to små foredrag over emnet:

”Affald eller byggematerialer” hvor jeg kom omkring materialevalg og teknikker.

Jeg havde sendt en pressemeddelelse ud, og fire lokale aviser bragte fine artikler og billeder. Jeg blev kontaktet af Radio Fyn og efter arrangementet tillige af TV Danmark og TV2 Fyn, der alle bragte indslag. Efter arrangementet sendte jeg pressemeddelelser/ artikler ud igen, og to aviser trykte det. Det tager tid at have kontakt til pressen, men det er tvingende nødvendigt, hvis man vil have folks interesse.

Vi havde valgt denne gang at opkræve entreindtægt, der ubeskåret ville gå til Røde Kors forebyggelse af sultkatastrofe i Niger. Jeg var derfor meget spændt på, hvor mange der ville komme, men vi fik over 500 besøgende. De første kom en time før start og de sidste gik 2 timer efter lukketid.

Selvfølgelig er der et stort arbejde forbundet med så mange besøgende, men det er vigtigt at få andre end de inkarnerede miljøbevidste til at komme. Det er de uvidende menmennesker, som desværre kun kender til de mest brugte byggematerialer, vi skal have fat i, hvis kendskabet til og brugen af de bæredygtige materialer skal ind i flere folks bevidsthed.

Projekter med promovering af miljøvenlige byggeprodukter

Af Hans Dollerup og Lene Kaspersen

Der var fra LØB's start et ønske om at promovere miljøvenlige byggeprodukter og byggemetoder. Vi var engagerede ildsjæle og der var i tiden spirende interesse og prioriteret midler til bæredygtig udvikling. Byggecentrum så perspektivet i også at kunne vise og fremme alternative produkter med aktive udstillinger og kontaktede LØB.

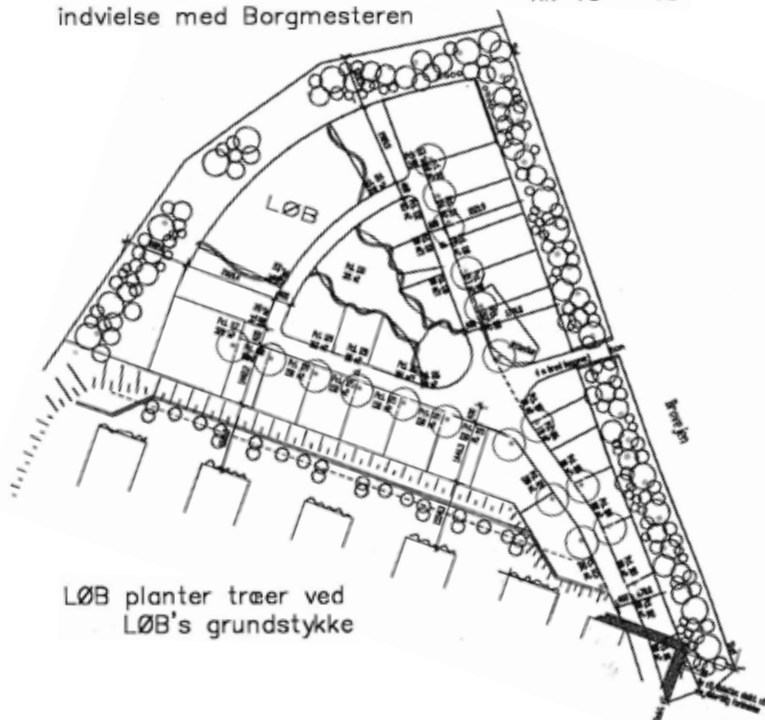
Det blev til et flot 7-årigt samarbejde med udspring i projektet: "Byggeøkologisk Udstillingspavillon". Arbejdet med udstilling inkluderede faglige arrangementer og gav spirer til efterfølgende vandrestillinger. Gennem dette engagerede arbejde har vi været med til at sætte fokus på "Økologiske kriterier og mærkningsordninger", "Fuld deklaration", "CO2-fodafttryk" m.v. Den lydhørhed, vi har oplevet i samfundet, er desværre fulgt op af en lang række skræmmende eksempler på Greenwash.

1997 - Samarbejde med Byggecentrum

Kort tid efter dannelsen af LØB september 1997 tilbød Byggecentrum i Middelfart at vi kunne få en grund på den jordudvidelse, de lige havde købt. Vi fik lov til at lave grundplanen for hele jordstykkets stande og kunne selv vælge 700m2 gratis stand i en årrække til at formidle oplysning om økologisk byggeri.

Udvidelse af
BYGGECENTRUM
Middelfart
indvielse med Borgmesteren

SØNDAG
d. 22. marts
kl. 10 - 15

Vi udviklede og søgte midler til projektet "Byggeøkologisk udstillingspavillon".

I oktober 1998 arrangerede vi LØB's første udstilling på LØB's grund i et 300m2 telt med titlen "Danmarks første udstilling af økologiske produkter, - baseret på fuld deklaration". Efter udstillingen lavede vi beplantning på grunden og søgte projektmidler til byggeri af en bemandet udstillingspavillon. Men efter et møde med Middelfart kommune i 1999 stod det klart, at jordstykket lå i et område, hvor der ikke måtte være kontor med fast bemanding.

I stedet tilbød Byggecentrum os trinvis at disponere over "Råhuset", - en hal på ca. 200m2 som blev brugt til demonstration af staldbyggeri. Ikke kønt og uden opvarmning, men brugbart. Lidt efter lidt fik vi etableret et fint lille kontor af lervægge og med en masseovn fra Fornyet Energi.

Der blev afsat et areal i LØB-udstillingshallen til faste stande for LØB's firma-medlemmer. Resten af arealet var til temaudstillinger. Nedenfor beskrives et eksempel på vore temaudstillinger med tilknyttede faglige tema-arrangementer i Byggecentrums foredragssal.

Efter årtusindskiftet blev det sværere at få fondsmidler. Udstilling og arrangementer var desværre ikke nok til i længden at betale den husleje Byggecentrum naturligvis skulle have fra år 2004 så "Råhuset" blev revet ned og grunden brugt til almindelige stande. Den gode behandling, som vi har fået af Byggecentrum, viste de igen til LØB's 10 års jubilæum 2007, hvor de stillede store uden-dørs og indendørs arealer gratis til rådighed.

1998 – LØB's første byggeudstilling - baseret på fuld deklaration

LØB's første udstilling fandt sted på vort 700m² jordstykke på Byggecentrum i 300m² telt d. 3. – 11. oktober 1998 med titlen: "Danmarks første udstilling af økologiske byggeprodukter, - baseret på fuld deklaration". Middelfarts borgmester åbnede udstillingen og LØB's jordstykke blev indviet ved at der blev plantet et æbletræ. Ib Johansen, LØB's formand holdt tale, Trubaduren Søren Epler spillede sine tankevækkende sange og folk strømmede ind for at se de mange bemandede stande.

Allerede udenfor teltet blev folk mødt med udstillere. Her stod bl.a. OSKAM med sine store maskiner til at fremstille lersten. Der var mobilt savværk, linoliepresning, pileflet m.v. I forteltet havde Flemming Abrahamsen samlet en stor gruppe ler-, halm- og ovnbyggere til en livlig og spændende workshop og udstilling, hvor

bl.a. en COB-væg blev opført ved at stable bolde af sammenæltet ler og halm. Jens Andersen fra "De Fynske stenovne" gjorde det særlig festligt idet han havde taget ovn og skorsten med så han kunne tænde op og servere pandekager for publikum med stor succes.

Inde i hoved-teltet var standene opdelt med pallevægge som aktive regionalgruppe-medlemmer havde hjulpet med at sætte op.

På standene var der vist alt fra PVC-frie rør og ledninger, vinduer af kernetræ, multitoiletter, træmaterialer, maling, alternative isoleringsmaterialer, solvarme, møbler, stoffer m.v. Nogle havde små workshops, især på malings-standen AURORA, hvor man kunne lave "stucco lustro". Om søndagen kom Jytte Abildstrøm og satte ekstra kolorit på stemningen.

Allerede fra de første møder inden etablering af LØB havde det været vigtigt at definere kriterier for hvad økologisk byggeri egentlig var, men det eneste der havde været fuld opbakning bag var at man måtte stille krav om "fuld deklaration". På hver stand var der ophængt et skema med alle de indholdsstoffer, standens produkter indeholdt. Præmissen var at stoffer, der var på miljøministeriets liste over uønskede stoffer blev klarlagt og fremhævet. Det blev en udviklende øjenåbner for flere, der måtte gå i dybden med hvad der gemte sig i deres produkter.

Som del af udstillingsaktiviteterne blev der i Byggecentrums sal afholdt et stort møde om økologiske kriterier og miljødeklarationer. Boj Bro fortalte om Trekantområdets udvikling af kriterier. Niels Backs fortalte om HBC's arbejde med miljødeklarationer. Ebbe Holleris

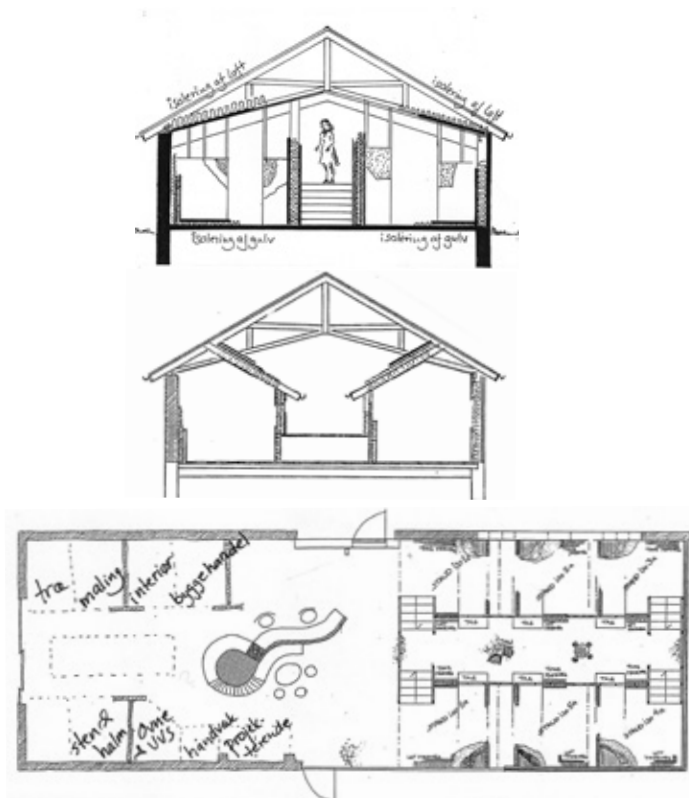
fortalte om SBI's energi- og emissionsberegninger for bygningsdele. Særligt spændende blev det da forfatteren Varis Bokalders bag bogserien "Bygg-ekologi" fra Svensk Bygningstjenst fortalte om udenlandsk miljødeklarering. Der var stor begejstring for det hollandske deklarations-system NIBE, som han bl.a. berettede om.

At udstillingen blev muligt og blev en succes skyldes et stort engagement fra LØB-medlemmer, professionelle såvel som aktivister fra regionalgrupperne, men uden den kæmpemæssige økonomiske og praktiske støtte fra Byggecentrum var det ikke gået. Og slet ikke uden de mange, der sponserede udstillingen og projektet.

1999 - Alternativ isolering, - anvisninger og U-værdier

16. August fik vi tilgang til halvdelen af "Råhuset" på Byggecentrum i 1999 gik vi i gang med Den første Tema-udstilling: "Alternativ isolering" som åbnede i september. Udstillingen viste bygningslementer med forskellige miljøvenlige isoleringsprodukter af papir, hør, hamp, træ, perlite, EPS. På denne udstilling var fokus på hvordan man kunne anvende alternativ isolering dokumenteret teknisk forsvarligt. Der blev vist forskellige teknisk korrekte konstruktioner af eksempler på isolering af væg, gulv og tag med oplysning om disses U-værdier.

6 isoleringsfirmaer viste på hver sin stand konstruktionsseksempler. De 6 stande var i princippet bygget op som en Bygade med 3 små rækkehuse på begge sider af en forhøjet vej, så man kunne gå op i taghøjde for at se og mærke tagkonstruktionerne.

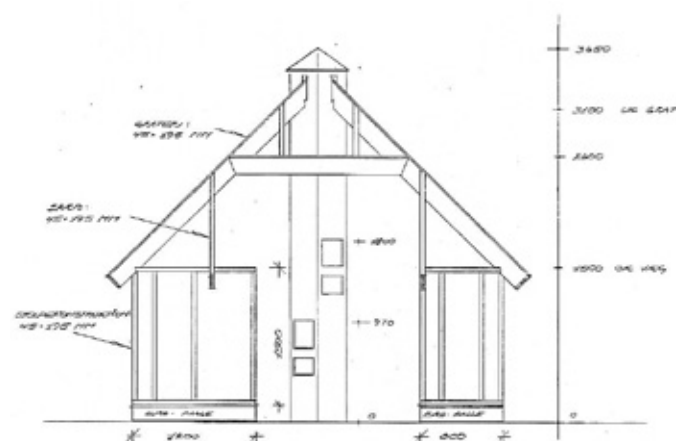
Man kunne gå igennem husene/standene og se og føle hvordan isolering indgik i forskellige gulv-, væg- og tagkonstruktioner.

Udstillingen var velbesøgt af tekniske skoler, projekterende såvel som "hr. og fru Hansen" og når der blev afholdt arrangementer på Byggecentrum var der ekstra aktivt.

6. september åbnede udstillingen i forbindelse med SBI's stortanlagte formidlingsdag på Byggecentrum med fremvisning af resultater og visioner for Energistyrelsens program for "Fremme af brugen af alternativ isolering" Fremvisning af vor udstilling var der et vigtigt punkt.

Sideløbende var isoleringsfirmaerne gået sammen om at danne LØBs isoleringsfaggruppe. Det var samarbejdede med bl.a. forbundet Træ, Industri, Byg (TIB) og Statens Byggeforsknings Institut (SBI), hvilket bl.a. førte til udarbejdelsen af en U-værditabel.

Med inspirationen fra udstillingen blev der til TIBs kongres fremstillet konstruktionseksempler i endnu større skala omkring pavillon-træskeletter i samarbejde med Ålborg tekniske skole. Isoleringsudstillingen fik efterfølgende standplads på Byggecentrum, København.

2002 - Vandreudstillingen "Isolering til at leve med"

Principperne fra isoleringsudstillingen blev ligeledes brugt som inspirationskilde i LØB-projektet "Isolering til at tage og føle på", som blev udarbejdet i samarbejde med "Tegnestuen i Stenskov" med midler fra By og Boligministeriets "Programmet for Økologisk Byggeri".

Vandreudstillingen bestod af 6 elementer som blev sat sammen: et gulvelement på hjul som bar en lille hulmursvæg og en lille letvæg, en skillevæg samt en tagkonstruktion. "Skjult" i væggene var der skuffer med vareprøver, pjecer, brochurer, U-værditabellen for alternativ isolering og en CD hvor man kunne trykke sig igennem oplysning om alternativ isolering.

Vandreudstillingen fik fast plads på Byggecentrum og afløste den store isoleringsudstilling.

Der blev der udarbejdet yderligere 3 tilsvarende vandreudstillinger (men uden tagkonstruktionen, da den var lidt krævende pladsmæssigt). De blev bragt rundt i landet til formidling på tekniske skoler, arkitektskoler, biblioteker, TIBs kontorhus, Grønne kontorer, Energitjenester, messer m.v. Når de ikke var "ude" havde fast plads på Samsø Energitjeneste, TIBs kontorhus og Østjyllands Energitjeneste. udstillingen havde blikfang og mange nød at kunne røre ved isolering som var behagelig at røre ved til forskel fra den traditionelle isolering.

2006 - Vandreudstillingen "Miljørigtigt byggeri og energibesparelser"

Efterfølgende er der blevet udarbejdet en mere handy vandreudstilling med flere temaer. (Lise har beskrevet den nærmere under emnet: Vandreudstilling om miljørigtigt byggeri og energibesparelser)

2007 - LØB's 10-års jubilæum

Byggemarked på Byggecentrum 13.- 15. april med 44 udstillere og arbejdende værksteder ude og inde i to store telte og to haller. (Se Lises beskrivelse af arrangementet under emnet "Årsmøder")

2008 - CO2 fodafttryk

2008 havde LØB et samarbejde med Miljøforum Fyn om udstilling af miljøvenlige byggeprodukter i på Rådhuspladsen i Odense. Dels udendørs, dels i telt. Her var der fokus på CO2-fodafttrykket for forskellige materialer, f.eks. isolering, mure, vinduer ect. På skilte

kunne man se CO2-fodafttrykket og der var diplom til den med det laveste CO2-fodafttryk indenfor forskellige kategorier. I samarbejde med Odense tekniske skole blev der opført mure af mursten, gamle rensede mursten, ubrændte lersten, betonsten med knust genbrugstegl. Vinderen indenfor den kategorivar overraskende for flere "Gamle mursten".

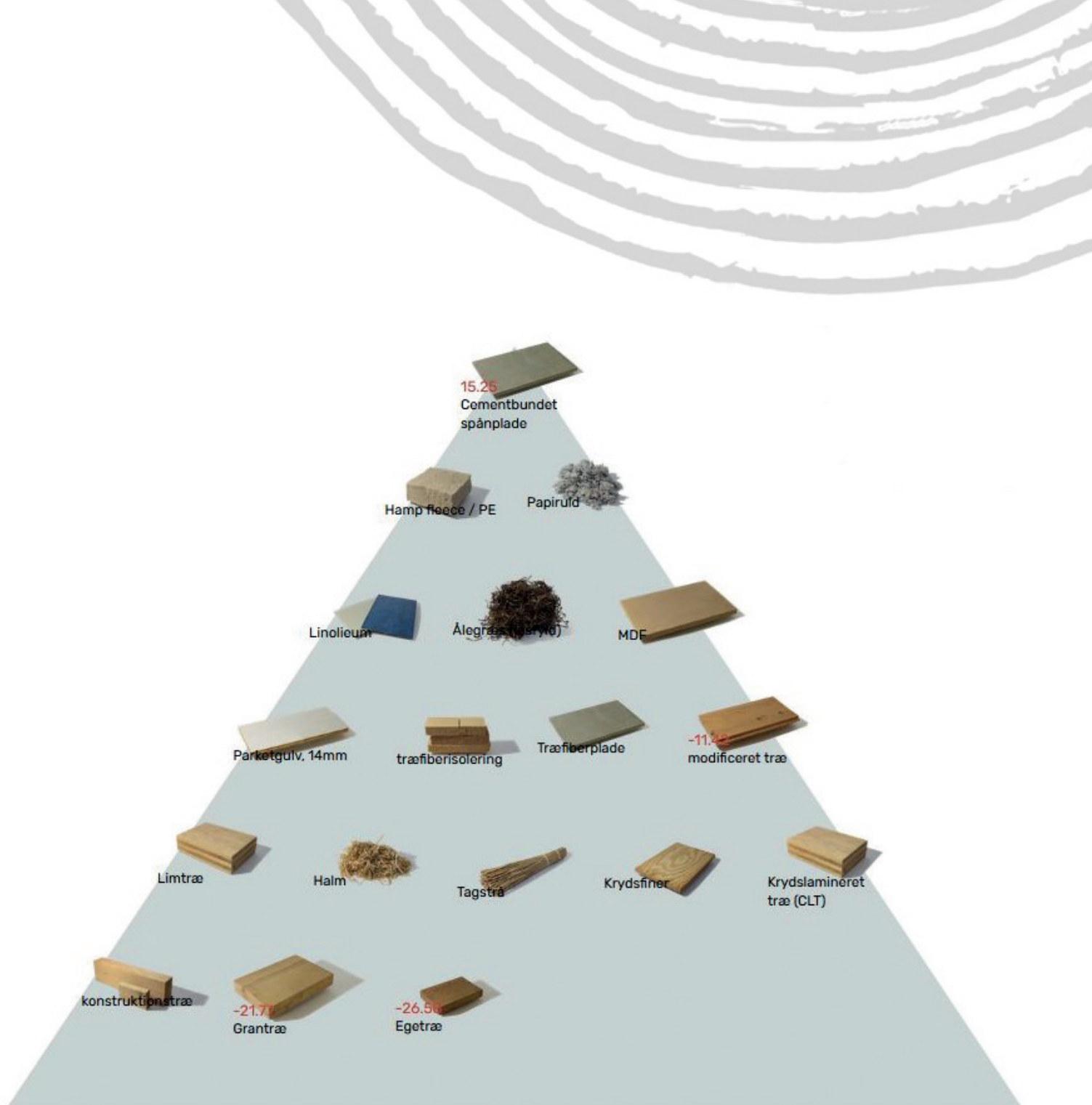
2022 - Greenwash

Det har været en lang proces at gøre opmærksom på, at der må gøres en indsats for at mindske byggeriets del af forureningen og udledning af drivhusgas (CO2e).

Hvad er der så sket med hensyn til den fulde varedekklamation, vi i LØB introducerede for 24 år siden? Ingenting! F.eks. ville det da rart at vide, at en typisk vandhane afgiver bly til vandet, da messing indeholder ca. 3% bly og er overflade behandlet med hexavalent chrom, der ligeledes er giftigt!

Fra næste år skal der for byggerier over 1000m2 redegøres for, at den samlede CO2e udledning ikke overstiger 12kg/m2 set over 50 år. Et helt traditionelt byggeri ligger på ca. 9 kg, så det bliver nemt at overholde! Der skal regnes med det *beregnete* energiforbrug (og dermed CO2e udledning) til opvarmning, selvom SBI har fastslået at det målte forbrug reelt er 2-3 gange større. For el anvendt til varmepumpen skal der regnes med det gennemsnit af grøn og sort strøm, som nu produceres i Danmark. Samtidig er det sådan at en lang række byggematerialer regnes næsten CO2e fri, da den grønne strøm, der allerede er solgt en gang til os almindelige forbrugere, nu sælges igen til industrien. Altså den grønne strøm bliver medregnet to gange.

Der er forskellige måder at opgøre den CO₂e udledning som produktion af 1m³ af byggematerialet udleder. Det giver vidt forskelligt resultat. På Center for Industriel Arkitektur, Det Kongelige Akademi har de udviklet ”Byggeriets Materialepyramide”.

Via www.materialepyramiden.dk kan man klikke sig frem til forskellige materialegrupper og få baggrundsviden om det enkelte materiale ved at klikke på det. Se vort screenshot af træ ovenfor.

Eksempelvis opgøres:

Konstruktionstræ -680 kg CO₂e/m³ (altså lagring af CO₂, hvilket tæller negativt i det samlede regnskab)

Stenuld +70,4 kg CO₂e/m³

Ved at anvende den opgørelsesmetode SBI p.t. anvender får vi et helt andet billede:

Konstruktionstræ +60 kg CO₂e/m³

Mineraluld +20 kg CO₂e/m³ (fællesbetegnelsen for stenuld og glasuld)

I dag vil alle firmaer gerne fremstå som grønne, bæredygtige og endda økologiske. Bæredygtighed bliver brugt og misbrugt. Greenwash er desværre udbredt - også i byggesektoren. Der ligger en opgave i at rette fokus på dette forhold. Folketinget har lige afsat ekstra 28 mio kr. til behandling af klager over greenwash.

Skal det være en opgave for LØB at formulere en række sager til forbrugerombudsmanden?

Andre aktiviteter gennem de 25 år

Af Ib Johansen

Building Green, hvor LØB har haft en stand en del gange, har medvirket til profilering i det offentlige regi. Mange gode snakke og diskussioner er det blevet til i de 2 dage, hvor udstillingen er foregået. Building Green ser ud til at have oppe sig gennem årene, blevet mere konsekvente. Aktuelt arrangerer Building Green her i år 2- dages seminarer, som indholdsmæssigt til forveksling ligner nogle af LØB- aktiviteterne for mange år siden.

MUDP er et program for miljøtekniske projekter. Frem til 2013 var der udvalg indenfor vand-og klimatilpasning, luft og støj,affald mv.

I 2013 blev LØB inviteret indenfor. Der blev ved Enhedslistens hjælp, etableret et Rådgivende udvalg Økologisk Byggeri. Lasse og jeg sad i udvalget til 2015, hvor alle udvalg blev nedlagt og MUDP midlerne blev fremover styret af en såkaldt professionel bestyrelse.

Gennem de 3 år blev der bevilget ca. 35 mill. kr til store og små projekter. En del gik til LØB-firmaer.

Gamle Mursten, Egen Vinding og Datter til det Åndbare Hus, Steen Møllers samarbejde med folkene bag restaurant Moment, også kaldet det Homøostatiske Hus, Jens Helt til udvikling af lerplader.

Byggeri af restaurant MOMENT

Isoleringsmåtter af ålegræs og EentilEen tegnestuen fik til det Biologiske Hus, som nu er opført og står i Middel-fart på BYG.

Internt blev der bl.a. afsat midler til at udvikle en database over byggerier i Danmark, hvor formålet var at belyse bl.a. indeklima og materialer/konstruktioner.

Opgaven blev overdraget til Teknologisk Institut og med Hans Dollerup på sidelinien. Den er tilgængelig på For- eningen Bæredygtige Byer og Bygningen.

LØB ende Nyheder og Hjemmesiden har gennem årene været vigtige organer mht. kontakten til medlemmer og mellem medlemmer. De første 4 år var indholdet præ- get af den store aktivitet blandt medlemmerne, senere kom bladet med aktuelle temaer, f. eks. om isolering og vinduer. De seneste år har bladet fået nyt layout og der er også udgivet forskellige særnumre, bl.a. om brænde- fyring. Hjemmesiden har haft en omskiftelig tilværelse med mange forskellige layoutere, men nu ser det ud til at den bliver udviklet stabilt.

Gennem årene har LØB altid vist sit ansigt i det offentlige.

De mange byggemarkeder, som er blevet afholdt i forbin- delse med årsmøderne, har været en succes. De mange firmamedlemmer's bidrag har været en kæmpe støtte til foreningens liv. Et specielt byggemarked blev afholdt 2008 på torvet i Odense. Det skete i samarbejde med Grønt Forum Fyn. Hans Dollerup var på banen med uddeling af præmier/medaljer til det laveste CO2 indhold i forskellige produkter.

Det største antal besøgende var uden tvivl på byggemar- kedet på Byggecentrum i 2007. I forbindelse med LØB' 10 års jubilæum. Det blev afholdt i samarbejde med Vedvarende Energi.

Byggemarked på Byggecentrum 2007

Mangfoldige aktiviteter er sket gennem de gennem 25 år.

LØB for livet. LØB for Ukraine.

Hvorfor hedder det "Bananhuset"

Kan vi tåle mere chilli

En glad bestyrelse

Højdepunkt - Kong 2003

Hvor er de henne alle sammen

